

AKTUALIJOS! O KĄ MANAI TU?

2016 M. GEGUŽĖ. NR 4 (10)

Šiame numeryje:

Kalafiorai arba skandalas dėl produktų kainų:

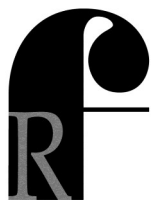
Po M. Mikutavičiaus įrašo socialiniame tinkle „Facebook“ kilo visuotinis pasipiktinimas dėl maisto produktų kainų, į jį reagavo ir Vyriausybė

Kurdai arba neramumai Turkijoje:

Nuo 2015-ųjų vyksta nuolatiniai susirėmimai tarp kurdų ir turkų. Per pastaruosius metus šalyje buvo įvykdyti bent septyni mirtininkų išpuoliai

Naujienlaiškį remia:

SPAUDOS,
RADIJO IR
TELEVIZIJOS
RĖMIMO
FONDAS

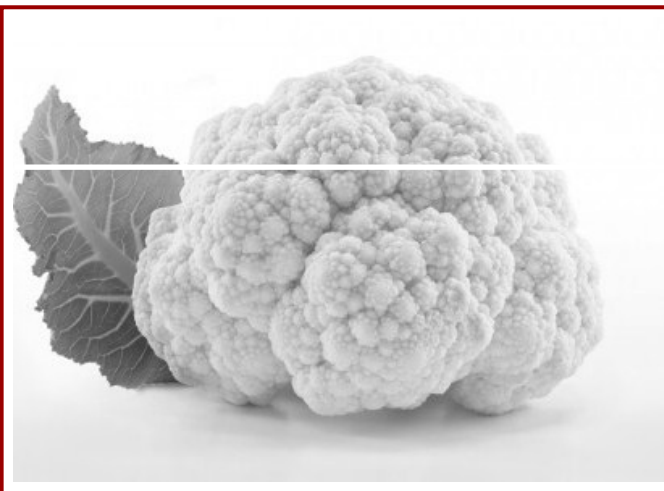
Naujienlaiškį rengia:

Jūsų komentarų ir pasiūlymų laukiame: aktualiju.pamoka@gmail.com

Paskutinis šių mokslo metų numeris pasirodys gegužės 23-25 dienomis.

Birželio mėnesį planuojami du, specialiai mokytojams skirti naujienlaiškiai.

Kalafiorai

Arba skandalas dėl produktų kainų

Po M. Mikutavičiaus įrašo socialiniame tinkle „Facebook“ kilo visuotinis pasipiktinimas dėl maisto produktų kainų, į jį reagavo ir Vyriausybė

Marijus Mikutavicius

28 April at 11:13 · 🌐

Gerai. Dabar nustokim tyčiotis iš mažai uždirbančio žmogaus. Nustokim juoktis iš jų keistų eilėraščių apie pirkinius Lenkijoje. Ir nustokime vaidinti, kad taip turi būti iš principo. Nes galbūt taip būti ir turi, bet man visiškai neaišku, kodėl taip yra. Žinot, kai dalis mūsų piliečių daužė Seimo langus, mažčiau, kad tai išpuolis prieš savo valstybę. Bet taip pat mažčiau, kad gal to nebūtų, jei ta Valstybė nors truputį bandytų su žmogumi kalbėtis. Gal jis jos nepaliktų taip lengvai, jeigu tas mitinis darinys Valstybė, jei tas abstraktus šaltas cementinis dramblys kartais pabandytų prisėsti šalia ir kaip vaikui daug ką paaiškinti ir papasakoti. Bet ji to nedaro. Kaip nedaro ir šiuo atveju, kai vien permetus akimis FB akivaizdu, kad pakilęs nepasitenkinimas maisto kainomis. Nuo nouneimų iki žinomų visuomenėje žmonių kaišioja vieni kitiems panosėn kalafiorų nuotraukas. Lygina kainas su kitomis valstybėmis. Kitiems apsipirkimas kaimyninėje šalyje net kelia piktdžiugišką pasitenkinimą, tarsi savotiška rezistencija dabartinei valdžiai. Aš jaučiu įtampą. Bet Valstybė, su visomis jos gerbūvio palaikymo ir demokratijos instiucijomis -- ne. Ji įtampos nejaučia ir šalia neprisėda. Žiniasklaida tiesiog užsidėjo eilinę antraštę apie pabrangusius pomidorus, tarsi būtų koks Pikul gimtadienis ir nužygiavo tolyn. Ekonomistams čia, matyt, nuobodu -- nei nafta nei energetika. Kažkokie kiaušiniai ir varškė. Jokių diskusijų, išskyrus retus siūlymus mažinti PVM maistui. Aūūū Ūkio ministerija!!!! Dar yra prekybos politika??? Aūūūūūūū Konkurencijos tarnyba??? Dar gyvi??? Yra kokių naujienų??? Nenorit sakyti? Nenorit iš viso kalbėti?

Aš nesitikiu, kad sumažinsit kainas ar pakelsit atlyginimus. Man tiesiog norisi žinoti, kodėl nesumažinsit ir kodėl nepakelsit. Kodėl PVM Lenkijoj didesnis, bet jų kainos vis tiek mažesnės. Kodėl tas pats PVM Vokietijoj mažesnis, bet jų kainos irgi mažesnės :) Kodėl mano mėgstamos Viciūnų krevetės per metus pabrango dvigubai. Kodėl pienas per akcijas kainuoja tiek, kiek prieš metus ne per akcijas? Gal kas nors atpigo? Gal ko nors nežinom ir be reikalo čia stūgajam? Štai ko tu tikiesi, kai kyla nepasitenkinimas. Daugiau viešumo ir demokratijos, kalbant politine kalba. Arba, kad tas cementinis dramblys prisėstų ir su tavim kalbėtųsi, kalbant žmogiškai. Aš buvau tarp tų įsitikinusių, kad euras didelės įtakos kainoms nepadarys. Gal tiksliau būtų pasakyti -- nemaniau, kad po euro įvedimo kainos kils taip stipriai. Bet, ir nė kiek ne gėda pripažinti, klydau. Ir vaikščiodamas tarp prekystalių vis dažniau pradėjau stebėtis. Ne piktintis, o stebėtis tuo, kaip greitai jos kyla. Ir jeigu tuo stebiuosi aš, kuris kaip ir dažnas pasiturintis žmogus tų kainų niekada nepastebėdavau, tai kaip turėtų jų nekęsti tas, kuriam dabar šūdinas finansinis etapas. Aš juos matau tarp savo pažįstamų, matau giminėjų, matau giminėjų ar Feisbuke. Jie turi absoliučią priešą piktintis. Kodėl su jais niekas nekalba? Su mumis niekas nekalba?

Marijus Mikutavicius

30 April at 12:14 · 🌐

Buvau žvejoti, tad neturėjau laiko suvokti, kokią Pandoros skrynią netyčia atidariau. Jei būčiau žinojęs, kad tos mintys sulauks tokio entuziazmo, būčiau gal parašęs tobuliau. Arba nerašęs visai. Dabar jaučiuosi atsakingas pateikti kai kurias pastabas.

1. Iš kai kurių daugybės komentarų aišku, kad pokalbis su dalimi visuomenės visiškai neįmanomas. Tad, gal kartais galima suvokti valdžią, kuri tų pokalbių visais būdais vengia, nors, visgi, reikia jai nuolat priminti, kad tai viena iš jos pareigų.
2. Aš esu gelminis laisvos rinkos šalininkas, tačiau tai nereiškia, kad retkarčiais negaliu suabejoti jos veiksmumu ir kelti klausimų. Drauge, tai kad tie klausimai keliami, nereiškia jokio menkiausio noro sukti kažkokiu reguliavimo keliu. Man gaila, kad prie mano minčių pradėjo šlietis visokie komunistuojantys socialistai, nes jie visada buvo ir liks ideologiniai priešai. Tai reiškia, kad kai kas turi teksto suvokimo broką, arba tiesiog esu kaltas, nes nepakankamai tiksliai išdėdėčiau, kas galvoje.

3. Net po kai kurių institucijų atstovų pokalbių tebesilaikau nuomonės, jog jie turi bėdų su komunikacija. Būtų gerai, jei bet koks panašaus pobūdžio visuomenės sujudimas keltų ne norą gintis, vardinti savo nuveiktus darbus ir bandyti pateisinti savo egzistenciją ir darbo prasingumą, o keltų norą paaiškinti, kas gali būti padaryta, kas bus bandoma ir ko padaryti neįmanoma. Kantriai.

4. Aš nemėgstu isterijų. Isterijos trukdo galvoti. Todėl visi gaivališki šūkiųjimai emociju pagrindu yra niekiniai ir nekonstruktyvūs. Lozungais "valdžioje visi niekšai" ar "prekybininkai visi vagys" diskusiją gali tik baigti. O mes priešingai -- norime diskusijas pradėti.

5. Akcijos "nieko nepirksiu" man atrodo tokia pati šiuolaikinės sočios visuomenės pramoga, kaip "diena be automobilio". Jei norite mažinti vartojimo įpročius (kas labai sveikintina), galite tai daryti individualiai, kožną dieną, nesijungdamas į jokių bendrumo junginius. Patikėkite, taip nieko nenubausit, net jei ir yra toks noras.

6. Aš buvau euro šalininkas. Toks ir ilkau. <...>

V. Savukynas, Kauno diena: „Apie tai buvo kalbėta ne vienoje radijo ir televizijos laidoje, rašė ne vienas apžvalgininkas ar ekonomistas, beje, tame pačiame socialiniame tinkle ne vienas ir ne kartą piktinosi augančiomis kainomis. Ir nieko. O štai Marijonui Mikutavičiui užteko tik vieno įrašo. <...> O kur ši kalafioro revoliucija mus nuves? Pirmiausia, yra gerai, kad nors į M. Mikutavičiaus nuomonę sureagavo valstybinės įstaigos. Blogai, kad jos užmiršta, kad bendravimas su savo valstybės piliečiais yra jų kasdieninė pareiga.“

[Apžvalgininkas R. Valatka, delfi.lt:](#) „Ką daryti, jei buvai žvaigždė, o dabar gyveni iš rentos ir esi niekam nebeįdomus, bet nori, kad tauta ir toliau tave laikytų savo sąžine? Eini į „Maxima“ („Iki“ „Norfa“ ir „Rimi“ netinka, nes neturi N. Numavičiaus), nusiperki kalafiorą (pasiflorą, topinambą) ir sušunki: numavičiai mus plėšia! Kada kalafioras (pasiflora, topinambas) pas mus kainavo 12 Lt? <...>

Stabilios kainos yra mitas. Tai kaip senelių svačiojimai, kad anksčiau viskas buvę geriau – ir moterys buvo doros, ir musės taip skaudžiai nekando. Stabilios kainos dažnai rodo tik tai, kad ekonomika serga. Kyla ekonomika? Pamažu kils ir kainos. Kodėl kainos taip drastiškai kyla dabar? Ar lygiai taip pat „tigriškai“ šuoliuoja ir mūsų ūkis?

Bet kuriuo atveju kainos kyla ne todėl, kad litas pakeistas euru. <...> Kainų didėjimas mums tik primena, kad Europos centrinis bankas dideliais kiekiais spausdina eurus. Prieš pusantrų metų ECB prezidentas M. Draghis pažadėjo per 20 mėnesių išspausdinti trilijoną eurų. Jis tai ir daro.. <...>

Mūsų eurai nuvertėja. Tas euras, kurį laikote suspaudę kumštyje eilėje prie topinambo, yra menkesnis už tą eurą, kurį gavote prieš 16 mėnesių, klausydamiesi premjero ir LB Pūkuotuko stebuklinės pasakos apie tai, kad kainos nedidės. <...>

Kad ir kaip vaizdingai tai beatrodytų, bet prekės kainą nustato ne godus Gobsekas (Numavičius). Tai sudėtinga dešimčių rinkos žaidėjų derybų ir valdžios pagalių kombinacija. Prekybininkai staiga pamato, kad kalafiorų ar krevečių paklausa auga, jie užsako jų vis daugiau. Bet ūkininkams nėra taip lengva staiga padidinti kalafiorų auginimą, nes žemės ūkis yra inertiškas, be to, o jei tai tik laikina paklausa? Importas? Neišgelbės, nes kalafiorų kaina JAV išaugo pustrėčio karto, o Naujojoje Zelandijoje ši kaina triskart didesnė nei „Maximoje“.

Ar kalta dėl „neteisingų“ kainų mieganti Lietuvos valdžia, kaip kai kas kaltino? Nėra nei „teisingų“, nei „neteisingų“ kainų. Tiksliau, visos kainos teisingos, jei įvyko sandėris. “

[„Klaipėdos senamiestis“ direktorius S. Grikšas, Delfi.lt:](#)

„Didelių klientų srautų šiuo skelbimu net neketinome pritraukti. Jo paskirtis buvo kiek kita. Neseniai mus kratė Mokesčių inspekcija, kabinėjosi, kad išaugo mūsų pajamos. O priežastis labai aiški – pajamos išaugo, nes pabrango patiekalai. Pripažįstame, kad pakėlėme kainas, nes kitaip nebeįmanoma išgyventi. Nežinau, iš kur Statistikos departamentas ima duomenis, kad Lietuvoje niekas nebrango, tačiau mes brangiau perkame ir miltus, ir kiaušinius, ir kitas žaliavas“.

Kavinė Klaipėdos Senamiestis
about a week ago

3,49 Euro	3,5 Euro
Kalafioras	Senamiestčio piršteliai

Tiesiog be žodžių!

A. Butkevičius, Irytas.lt: „Visuomenė turi žinoti, jei vyksta prekių kainų pokyčiai, ir tos priežastys turi būti aiškios, tiek mums, Vyriausybei. <...> Pagal Statistikos departamento pateiktą informaciją apie būtiniausių prekių kainų pokyčius, tai 2015 metų kovo kainos, lyginant su 2016 metų kovo kainomis, 13-koje prekių grupių pakilo, 17 – sumažėjo ir 3 – nepakito. <...> Iš vakarykštės analizės matome, kokia buvo prekybos centrų metinė apyvarta – ji išaugo 10,6 proc. Turime kalbėti atsakingai. Paslaugų kainos šių metų pirmą ketvirtį kilo daugiau nei 5 proc., o maisto kainos ne tik nepakilo, bet net ir sumažėjo“, – sakė jis ir dar kartą pakartojo, kad matomas tik ženklus daržovių kainų augimas, ir pridūrė, kad maisto kainoms euro įvedimas įtakos neturi. „Sveikinu visuomenės iniciatyvą, kad ji sureaguoja į prekių kainų pokyčius ir daro tai greitai. Esu už taikias iniciatyvas, o ne tai, kad reikia inicijuoti kokius nors boikotus. Visuomenės reakcija priverčia ir tiekėjus, ir prekybos centrus susimąstyti. Problemas turi spręsti taikiai“.

Klaipėda, DMN: M. Mikutavičiaus pasisakymas apie neregėtai pakilusias maisto kainas prekybos centruose išprovokavo ne tik diskusijas, bet ir protesto akcijas. Socialiniame tinkle „Facebook“ plinta akcija „Neikim į parduotuves 3 dienas“, raginanti boikotuoti prekybos centrus. Prie šios akcijos jungiasi vis daugiau lietuvių, tarp kurių – ir žinomi Lietuvos žmonės.

Trumpa laida, kurią galite pasižiūrėti kartu su mokiniais:

Apie: Maisto kainas Lietuvoje, lnkgo.alfa.lt/

1. Koks, Jūsų manymu, buvo Marijono tikslas paskelbiant įrašą?
2. Kaip manote, kodėl gyventojai netiki statistika, rodančia, kad tik kai kurių maisto produktų kainos, lyginant su tuo pačiu laikotarpiu, išaugo, kai kitų - krito, o dar kitų nepakito?
3. R.Valatka teigia, kad infliacija - normalus procesas. Kaip manote, kokių veiksmų reikėtų imtis, kad nuvertėjant eurams, tuo pat metu kiltų algos, išmokos ir pensijos?
4. Kaip vertinate iniciatyvą neiti į didžiuosius prekybos centrus? Kokie galėtų būti kiti būdai išreikšti nepasitenkinimą esama situacija?

Kurdai

Arba neramumai Turkijoje

Nuo 2015-ųjų vyksta nuolatiniai susirėmimai tarp kurdų ir turkų. Per pastaruosius metus šalyje buvo įvykdyti bent septyni mirtininkų išpuoliai

[Kurdai—valstybės neturinti ujama tauta, lzinios.lt](#): Jų yra milijonai ir jie vaidina svarbų vaidmenį Artimųjų Rytų įvykiuose, tačiau savo valstybės neturi ir kenčia priespaudą. Penkios šalys, kuriose gyvena kurdai, gniaužia šios tautos pastangas įkurti savo valstybę, vykdo nutautinimo politiką. Kalnuotame regione, apimančiame teritorijas Turkijoje, Irake, Sirijoje, Irane ir Armėnijoje, gyvena nuo 20 mln. iki 30 mln. kurdų. Jie yra ketvirta didžiausia etninė grupė Artimuosiuose Rytuose, bet niekuomet neturėjo savo valstybės. Tačiau kurdų įtaka regiono įvykiams pastaraisiais dešimtmečiais buvo itin reikšminga. Turkijoje kurdai jau ne vieną dešimtmetį kovoja dėl autonomijos, o Irake ir Sirijoje stojo į kovą su „Islamo valstybe“.

[15min.lt, 2016 balandžio 29d.](#): Sprogdintoja mirtininkė, kuri šią savaitę susisprogdino Turkijos Bursos miesto centre, buvo susijusi su kurdų kovotojais ir, taip pat, kovojo su Sirijoje su džihadistais.

[15min.lt, 2016 gegužės 1d.](#): Turkijos daugiausia kurdų gyvenamame pietryčių regione per išpuolį, kurį, kaip įtariama surengė uždraustos Kurdistano darbininkų partijos (PKK) kovotojai, trys turkų kariai žuvo, o dar buvo 14 sužeista, pranešė armija.

[ELTA, ve.lt, 2015 gegužės 4d.](#): Vienas Turkijos kariškis žuvo, o dar penki žmonės, tarp jų - keturi pareigūnai, buvo sužeisti, kai prie karinio objekto Turkijos pietryčiuose sprogo užminuotas automobilis.

[Lžinios.lt](#): Turkijoje, kuri susiduria su augančiais konflikto Sirijoje ir atsinaujinusio konflikto su kurdų kovotojais padariniais, pastaruju metu tokių išpuolių padaugėjo. Per pastaruosius metus šalyje buvo įvykdyti septyni mirtininkų išpuoliai, įskaitant trečiadienio išpuolį Bursoje, ir per juos žuvo daugiau kaip 200 žmonių.

[Politologas L. Kojala, 15min.lt](#): „Vakarų santykiuose su kurdais egzistuoja senas paradoksas, kuris komplikuoja situaciją Sirijoje. Turkija laiko kurdus teroristine organizacija, viena didžiausių grėsmių Turkijos valstybingumui, teritoriniam vientisumui. Tuo metu Vakarai, JAV kurdus laiko kovotojais, kurie gali bene veiksmingiausiai grumtis prieš „Islamo valstybę“ pačioje Sirijoje“.

VU TSPMI dr. Konstantinas Andrijauskas: Daugiau nei 30 milijonų žmonių apimanti kurdų bendruomenė yra ketvirta didžiausia Vakarų Azijos/Vidurio Rytų regiono tauta. Nepaisant dabartinio savo skaičiaus, gilių ir turtingų tradicijų bei unikalios tapatybės, ji yra viena svarbiausių pasaulio etninių grupių, nesugebėjusių sukurti savo nepriklausomos valstybės šiuolaikinėje istorijoje. Priešingai, tradicinė jų gyvenamoji erdvė (Kurdistanas) XX amžiuje buvo padalinta tarp keturių kokybiškai naujo pavidalo regiono valstybių, kiekvienoje iš kurių kurdai atsidūrė mažumoje. Didžiausia jų dalis virto būtent Turkijos Respublikos pavaldiniais. Ši daugiatautės Osmanų imperijos griuvėsiuose iškilusi šalis bandė sukurti etninių turkų dauguma pagrįstą nacionalinę valstybę Vakarų pavyzdžiu. Sekuliarus kalbiniu požiūriu besiskiriančių turkų nacionalizmas sukėlė ilgalaikę įtampą su svarbiausiomis šalies etninėmis mažumomis: armėnais, arabais ir kurdais. Dalis pastarųjų, Turkijoje sudarydami antrą pagal dydį, kompaktiškai jos pietryčiuose gyvenančią tautinę bendruomenę pradėjo siekti savo apsisprendimo teisės ir nepriklausomybės, be kitų politinės kovos priemonių naudojantis ir teroristiniais metodais. XXI amžiaus pradžioje Turkijos valdžioje įsitvirtinus religinę islamiškąją, o ne etninę turkiškąją, tapatybę pabrėžiančioms politinėms jėgoms, atrodė, kad susitaikymui su to paties tikėjimo kurdais neliko didesnių kliūčių. Vis dėlto, neturintiems savo valstybingumo kurdams nacionaliniai prioritetai visada buvo svarbesni nei religiniai. Prieš penkmetį prasidėjęs Arabų pavasaris ir jį lydėjusi bendroji suirutė regione buvo kurdų suvokta kaip retai pasitaikanti galimybė pasiekti savo ilgai puoselėtą tikslą. Deja, visos keturios suinteresuotos valstybės (Iranas, Irakas, Sirija ir Turkija), žinoma, tai laikė tiesiogine grėsme sau, o pastaroji ėmėsi lyderės vaidmens sprendžiant „kurdų problemą“ savo pačios teritorijoje ir kaimyninėje sudėtingo pilietinio karo alinamoje Sirijoje. Dalies radikaliai nusiteikusių kurdų sugrįžimas prie teroristinių išpuolių didžiausiuose Turkijos miestuose gali būti laikomas sunkiai pateisinamu atsaku į šią politiką. Problemą dar labiau išryškina tai, kad šioje šalyje aktyviai veikia ir religinės prigimties teroristinės organizacijos, su kuriomis kovoja tiek Turkijos vyriausybė, tiek ir kurdai. Pastarieji jau yra pakloję būsimo valstybingumo pagrindus karo draskomose Irako ir Sirijos teritorijose, tad Turkija bijo, kad nepriklausomo „Kurdistano“ (at-) gimimas įvyks ir jos teritorijos sąskaita.

Delfi.lt: PKK lyderis C. Bayikas atkakliai tvirtino, kad „mes nenorime atsiskirti nuo Turkijos ir įkurti valstybę. Nenorime padalinti Turkijos. Tik norime laisvai gyventi savo žemėje šiapus Turkijos sienų. Kova tęsis, iki kol bus pripažintos įgimtos kurdų teisės“.

Rudaw English @RudawEnglish · May 6
Renowned #Turkish scholar says #Kurds have historic chance for sovereignty now
rudaw.net/NewsDetails.as...

← ↻ 24 ❤️ 26 ⋮

Baxtiyar Goran @BaxtiyarGoran · 3h
 10 million #Kurds are living in the #Iranian occupied #Kurdistan, with NO political, cultural rights.
 #Iran

Marijus Mikutavicius

17 February · 🌐

Lietuviai svarsto, ar užsidėt FB Turkijos vėliavą, kai per teroristinį sprogamą žūsta kelios dešimtys žmonių:

Jie juk NATO, kaip ir mes -- lyg ir reikėtų

Bet jie ne ES -- gal ir nebūtina

Jie su Rusija irgi nesutaria -- gal visgi reikėtų

Bet kad lyg skaičiau, kad ten su moterų teisėm negerai -- gal ir nereikia

Šiaip, su amerikonais draugauja. Ir Assadą verčia -- davaj, užsidėsiu

Bet jie ir kurdus daužo -- nežinau, kas tie kurdai, bet kažkaip negerai. Nesidėsiu.

Nu, bet tas turkas Antalijoje tokius gerus kokteilius darė. Visai malonūs žmonės. Lyg ir reikėtų užjausti. Užsidėsiu.

Kita vertus -- sprogo tai ne kokiam koncerte, o kažkur šalia kareivinių. Gal patys prisiprašė. Nesidėsiu.

Ir šiaip -- musulmonai. Net nesvarstau, tiesą sakant.

Politikos ekspertas I Stankovičius, ve.lt: „...kurdai visada bendradarbiavo su amerikiečiais, JAV visada į juos žiūrėjo palankiai. Todėl nemanau, kad turkai gaus NATO pritarimą laužyti kurdams rankas. Ir jie negauna to pritarimo, todėl turkai yra priversti laviruoti, juolab kad jie deklaruoja sieki tapti ES nariais. Vadinasi, jėgos naudojimą prieš kurdus jie priversti gerokai dozuoti... Jeigu jie galėtų tuos kurdus traiškyti, jiems būtų smogę iškart po to, kai žlugo Irakas ir pasiėmė teritorijas iki Kirkuko. Juk turkus ten traukia ne tik noras užgesinti kurdų nacionalinio pasipriešinimo židinį, bet ir didžiuliai naftos bei dujų išteklių. Turkai juk patys beveik neturi tų išteklių ir juos importuoja iš Rusijos. O čia viskas padėta pašonėje... Jeigu turkai sugebėtų prisijungti tas teritorijas, iškart pakeistų savo statusą ir situaciją, nes pasaulinėje energetikoje jie pradėtų atlikti gana svarbų vaidmenį.“

Pasižiūrėkite: „Teisė žinoti“ apie kainų pokyčius, 2016 gegužės 9, Irt.lt.

1. Ką manote apie kurdų teisę turėti savo valstybę? Kieno pusėje esate - kurdų ar turkų?
2. Kaip galima palyginti kurdų teisę su lietuvių teise į Nepriklausomą valstybę, dėl kurios vyko kova su Sovietų Sąjunga 1990-metais?
3. Kas ir kodėl nenori, kad atsirastų nauja kurdų valstybė?
4. Kuo grėsia užsitęsęs nesprenžiamas konfliktas?
5. Kokios kurdų teisės yra galimai pažeidžiamos?
6. Kokius dar šių dienų konfliktus dėl teritorijų žinote? Kas dar siekia įkurti/atkurti savo valstybę? O kam jau yra pavykę? Palyginkite šiuos atvejus.